

Spreken en luisteren in West-Vlaanderen

Jan Gilté

Samenvatting

Met de werkgroep 'Spreken en luisteren West-Vlaanderen' planden we de leerlijn voor de totaalvaardigheden spreken en luisteren. Voor de hogere cyclus werd dit achtereenvolgens: referaat-debat-discussie. Discussie plaatsten we op het einde omdat in tegenstelling met het debat hier niet het competitie-element speelt, maar de zoektocht naar wat de discussianten bindt. Dit veronderstelt o. i. een grotere (spreek)maturiteit.

Deze leerlijn en de suggesties voor de concrete aanpak in de klas, werden positief onthaald. Toch leerde de ervaring ook dat de leerlijn verder verfijnd moest worden en dat er meer ruimte moest komen voor reflectie over eigen spreek- en luistergedrag. Bovendien moet meer geprobeerd worden de leerstof te integreren in de oefeningen, omdat leerkrachten op die manier het gevoel hebben 'twee vliegen in één klap te slaan'.

Beide doelstellingen vormen de basis voor het werk dat nu wordt geleverd.

We bouwen in eerste instantie aan een programma voor het vijfde jaar en kozen opnieuw voor vijf blokken, die elk na mekaar een zestal weken van een schooljaar omvatten. Het hele project rond het debat als totaalvaardigheid omvat twintig spreek- en luisterlessen met aanlopen en mogelijke uitbreidingen naar andere vaardigheden.

Een overzicht van de blokken:

- blok 1: op zoek naar informatie
- blok 2: luisterstrategieën
- blok 3: het interview
- blok 4: argumentatie
- blok 5: het debat

Op HSN hebben we blok 1 uitvoerig voorgesteld. Dit blok omvat vijf stappen:

- stap 1: verzamelen van informatie
- stap 2: bronnen noteren
- stap 3: beoordelen en selecteren van bronnen
- stap 4: media als belangrijke informatiebronnen
- stap 5: informatie uit diverse bronnen verwerken tot één geheel

We beseffen dat de eerste stappen weinig met spreken en luisteren te maken hebben, maar achten ze onmisbaar voor een degelijk debat. De vaardigheden die hier geoefend worden, zijn bovendien op vele plaatsen inzetbaar.

Er wordt door de werkgroep noest verder gewerkt. Afspraak dus op de volgende HSN waar het eindresultaat zal worden voorgelegd. De tussentijds reacties van collega's zijn in elk geval zeer bemoedigend!